

VEJE TIL ET BACHELOR- ARBEJDSMARKED

SKAB ET BACHELORARBEJDSMARKED

MERE ATTRAKTIVE BACHELORUDDANNELSER FOR FLERE UNGE

De senere år er der optaget langt flere unge på universiteterne, men kun de færreste nøjes med en bacheloruddannelse. De fleste læser to år mere og bliver kandidat. Mange af kandidaterne besætter senere stillinger, som ligeså vel kunne besættes af bachelorer.

Derfor skal det være mere attraktivt for de unge at søge ud på arbejdsmarkedet som bachelorer efter tre år på universitetet. Det skal bl.a. ske ved at gøre det lettere at vende tilbage til universitet efter nogle år på arbejdsmarkedet.

Hvis vi får flere bachelorer ud på arbejdsmarkedet, vil det bidrage til at løse den udfordring, som mange virksomheder og ledere i dag står overfor med begyndende mangel på arbejdskraft.

Et bachelorarbejdsmarked vil øge medarbejdernes muligheder for at tilpasse den sidste del af deres uddannelse til behovene på et arbejdsmarked, der konstant udvikler sig. Flere bachelorer vil medføre et krav om flere attraktive efteruddannelsesmuligheder.

Under 10 pct. af bachelorerne fra de danske universiteter får ansættelse umiddelbart efter afslutning af deres bachelor. I Sverige får 80 pct. af de studerende inden for de tekniske og økonomiske fag ansættelse med et bachelorbevis i hånden.

For sproglige bachelorer er tallet 55 pct.

Med andre ord bruges de fleste bacheloruddannelser på danske universiteter alene som en vej til en kandidatuddannelse og opfattes ikke i sig selv som en indgang til det private arbejdsmarked.

I praksis er der få universitetsbacheloruddannelser, der er tilrettelagt, så de giver umiddelbar erhvervskompetence.

Lederne mener

1. Bacheloruddannelser skal give erhvervskompetence

Der skal fokus på de erhvervskompetencer, en universitetsbachelor opnår. Flere end 8 ud af 10 færdiguddannede universitetsbachelorer fortsætter direkte på en kandidatuddannelse. Det viser, at bacheloruddannelserne på universiteterne ikke er designet til at give direkte erhvervskompetence, og at arbejdsmarkedet ikke opfatter en bachelorgrad som en "færdig" uddannelse med erhvervskompetence.

2. Nem adgang til relevante kandidatuddannelser senere

Arbejdsmarkedet udvikler sig hele tiden. Det stiller også krav til bacheloruddannede.

Der er i stigende grad behov for at tænke uddannelse som noget, vi vender tilbage til hele livet, og som skal kombineres med job.

Derfor er der brug for at sikre adgang for bachelorer til at fortsætte deres videre uddannelse, hvis der er et behov, ligesom der er brug for at tænke nyt og sikre en række relevante overbygningsmuligheder i form af nye 1-årige kandidatuddannelser på universiteterne, der muliggør en kort specialisering inden for et relevant fagområde.

3. Flere professionsbachelorer til det private

Professionshøjskolerne har en lang tradition for at uddanne professionsbachelorer til offentlige arbejdspladser. Det gælder f.eks. lærere, pædagoger og sygeplejesker. Der har i mindre grad været fokus på at tiltrække studerende til professionsuddannelser målrettet det private (som fx diplomingeniør).

Derfor bør professionsbacheloruddannelser inden for uddannelsesområder som it, naturvidenskab og teknologi fornys i dialog med aftagere for at tiltrække flere studerende (på både erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter).

4. SU-systemet skal understøtte et bachelorarbejdsmarked

Danmark har det mest favorable SU-system i Norden med den største andel udbetalt som SU i stedet for lån.

Derfor er der brug for at gentænke SU-systemet, så uddannelsesstøtten i højere grad bevilliges i form af lån, når unge fortsætter på kandidatdelen efter bacheloruddannelsen.

Lederne foreslår

Bacheloruddannelser tilrettelægges med et skærpet blik for erhvervskompetencer

Lederne foreslår, at alle bacheloruddannelser revideres, så de studerendes erhvervskompetencer står klart frem. Bacheloruddannelser skal være selvstændige uddannelser, der er målrettet aktuelle jobmarkeder. Revisionen skal ske i et tæt samspil med relevante aftagere.

Lederne foreslår, at der iværksættes en kampagne om muligheden for at ansætte bachelorer i regi af Uddannelses- og forskningsministeriet. Målgruppen er virksomheder, ledere, studie- og karrierevejledere mv.

Erhvervskandidatordning gøres permanent

Lederne foreslår, at den såkaldte erhvervskandidatordning gøres permanent og udbredes til alle kandidatuddannelser i stedet for kun at være en mulighed for en bacheloruddannet inden for 13 udvalgte uddannelser (f.eks. jura, revisorkandidat, ingeniør og erhvervsøkonomi). Erhvervskandidatordningen gør det muligt at læse på en kandidatuddannelse samtidig med, at man arbejder. Erhvervskandidatordningen er en forsøgsordning, der trådte i kraft 1. januar 2018.

Retskrav for adgang til kandidatuddannelse udvides og fleksibiliteten øges

Lederne foreslår, at det nuværende retskrav på at kunne fortsætte på en kandidatuddannelse efter afsluttet bachelor udvides til op til fem år. Lederne foreslår samtidigt, at kravet på optag på kandidatuddannelser udvides, så det ikke kun gælder for optagelse på samme universitet, men også giver ret til optagelse på visse tilsvarende kandidatuddannelser ved andre universiteter.

Ny kortere overbygning på kandidatniveau

Lederne foreslår, at der udvikles nye 1-årige kandidatuddannelser inden for en række fagområder, der giver færdige bachelorer mulighed for målrettet specialisering, som kan imødekomme nye kompetencebehov på arbejdsmarkedet.

Flere professionsbachelorer rettet mod det private arbejdsmarked

Lederne foreslår, at der i erhvervsakademiernes og professionshøjskolernes udviklingskontrakter fastsættes mål for justering af uddannelser og øget aktivitet/optag på professionsbacheloruddannelser, der er målrettet den private sektor. Udviklingen gennemføres i tæt dialog med erhvervslivet.

SU-systemet reformeres, så det understøtter udvikling af et bachelorarbejdsmarked

Lederne foreslår, at SU-stipendiet på kandidatuddannelser reduceres med 20 pct., og SU-lånerammen øges med et tilsvarende beløb, så det samlede rådighedsbeløb forbliver uændret.

Samtidig foreslår Lederne, at det 6. års SU fastholdes og evt. kan anvendes til deltagelse i voksen-, efter- eller videreuddannelser (VEU) senere i den enkeltes karriere.